

21/09/2008
כ"א אלול תשס"ח

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הבריאות
בית הספר למקצועות הבריאות הקהילתיים ע"ש רקנאטי
המחלקה לרפואת חרום**

תכנית לימודים לתואר שני במגמת רפואת חירום ואסון

המחזור הראשון של לימודי התואר השני במגמת רפואת חירום ואסון יפתח ביום ב' 17-11-2008, י"ט חשוון תשס"ט.

הלימודים יתקיימו בכל יום ב' במשך שנתיים אקדמיות. לא יתקיימו לימודים בסמסטר קיץ.

תיאור כללי

רפואת החירום מתמודדת עם נושאים מגוונים ביניהם מניעת תאונות, מוכנות לאסונות טבע ולאסונות מעשי ידי אדם וניהול של רפואת החירום במתארי שגרה. על מנת להתמודד עם טווח כה נרחב של מצבים וצרכים, יש צורך בהכשרה אשר תעניק לעוסקים בתחום ידע רחב ומגוון, הן תיאורטי והן מעשי.

בעולם עלו לסדר היום הציבורי סכנות הטרור עם ההתקפה על ארה"ב בספטמבר 2001. נזקי "קטרינה", זמן קצר לאחר מכן, הוסיפו למודעות קשיים ארגוניים לנוכח אסון טבע גדול. בעקבות שני ארועים רבי נפגעים אלה, תועלו משאבים רבים על ידי השלטון הפדרלי בארה"ב למחקר ולהיערכות למצבי חירום ואסון, דבר שהביא להתעוררות העשייה בתחום. בישראל, סכנות ביטחוניות שדרשו מוכנות והיערכות של מערכת הבריאות היו קיימות עוד קודם לכן. עם זאת, בשנים האחרונות ניצבה מדינת ישראל בפני אתגרים רבים בתחום המענה למצבי חירום ואסון אזרחיים, עם שלל ארועים אשר דרשו מערכת רפואת חירום גמישה וזמינה לעיתים תכופות. הנסיון והידע שנצברו בארץ ובעולם, הועמקו ובוססו אקדמית לצורך יצירת תכנית חדשה לתואר שני ברפואת חירום ואסון.

מטרת התכנית היא להעמיק בקרב תלמידיה את הידע וההבנה בתחום ולתת בידי בוגריה: מנהלים ועובדים במערכת הבריאות ובארגונים משיקים, שפה משותפת וכלים ניהוליים הנחוצים לניהול מיטבי של ארגונים במצבי חירום ואסון ולמוכנות המערכת הרפואית למתן מענה אופטימלי. אנו רואים בהכשרת בעלי ידע בתחום, צעד ראשון לקראת המצאם של מומחים לאסונות בארגונים גדולים, גופים ציבוריים, שירותי בריאות, מערכי רפואה וקהילות. למומחים אלה יהיה בסיס הידע הנדרש כדי לתכנן היערכות ומענה מותאמים לסביבות ספציפיות, והם יהיו בעלי הכישורים והסמכות להניע פעילות וליצור תקשורת בין גופים בעת הצורך.

אנו מאמינים כי התפתחות גישה כוללת מקיפה למוכנות למצבי חירום ואסון היא צו השעה. לצורך כך גייסנו בעלי מקצוע מהשורה הראשונה בתחום, להורות בתכנית זו. התואר השני ברפואת חירום ואסון משתלב במכלול פעילויות ההכשרה והמחקר המתקיימות והמתוכננות לקום באוניברסיטת בן גוריון בנגב בשנים הקרובות.

המחלקה לרפואת חירום, בבית הספר למקצועות הבריאות הקהילתיים ע"ש רקנאטי, בפקולטה למדעי הבריאות עוסקת בחקר ובלימוד הנושאים הקשורים בתיאום וניהול כוללני של הרפואה

הדחופה כגון תיאום המערכות השונות המעורבות בטיפול בנפגע או בחולה הדחוף הן בשלב קדם בית חולים (EMS), והן בבית החולים, היבטי הקהילה, היבטים סוציאליים, התמודדות עם מצבי אסון וכו'.

התוכנית תכשיר חוקרים בתחום רפואת החירום, תעצים ידע למטפלים ותתן כלים יחודיים למנהלים במערך רפואת החירום ובארגונים משיקים. גם עובדים בארגונים גדולים המעוניינים לפעול לשיפור המוכנות וההיערכות בארגונים ימצאו בתוכנית עניין. התוכנית תתמקד בשירותי החירום בקהילה, בבתי החולים ובמערכי החירום הלאומיים. בוגרי התוכנית יצוידו בכלים שיאפשרו להם ליזום, ולכוון פעולות להגברת המוכנות של הקהילה ושל גורמי הרפואה שבתוכה, להפחתת הסיכון לתחלואה ולהפגעות ולניהול המערכות בצורה מיטבית בשגרה ובחירום. תוכנית הלימודים תחשוף את המשתתפים לידע המצטבר בנושא הסכנות והאתגרים המאפיינים התמודדות עם ארועי חירום ותיתן בידם כלים למענה מושכל ויעיל.

הגישה המקפת לנושא רפואת חירום במסגרת התוכנית המוצעת תשלב לימוד של ההיסטוריה והרקע התיאורטי עם תיאור פרטני של אסונות שאירעו וניהול התגובה אליהם מפי אנשים שמילאו תפקידים מרכזיים בארועים אלה. הסטודנטים ידרשו ליישם את החומר הנלמד באמצעות ניתוח סיכון, מוכנות וצרכים, ובאמצעות בניית תוכניות למוכנות ולתגובה למתארי היפגעות ואסון שונים. בתוכנית יחשפו המשתתפים לנושאי התמודדות עם אוכלוסיה, ארגון שירותי בריאות ולעקרונות הסיוע ההומניטארי הבין לאומי. במסגרת התוכנית יילמדו מאפייני אסונות ומצבי חירום שונים, השלכות של מאפייני הקהילה וצרכיה הספציפיים על התמודדות עם מצבי חירום וגישות שונות לטיפול בשגרה ובאסון. התוכנית תבסס ותעמיק את יכולת המחקר של התלמידים בין השאר באמצעות קריאה ביקורתית של נתונים ומאמרים בנושאים רלוונטיים ולימוד אפידמיולוגיה של היפגעות. בתוכנית ישולבו מספר סיורים ויתקיימו קבוצות דיון אליהן יוזמנו אורחים. בתוכנית שני מסלולי משנה: מסלול עם דגש מחקר הכולל עבודת גמר (תיזה), ומסלול ללא תיזה בו ינתנו יותר קורסי בחירה. התוכנית שואפת לקדם מצוינות בניהול ובמחקר בתחומי רפואת החירום. הדרישות האקדמיות הגבוהות ילוו באווירה התומכת של האוניברסיטה ובסיוע צמוד של חברי הסגל אשר באים "מהשטח" עם נסיון בטיפול ובהתמודדות עם מצבי חירום ויעזרו למשתתפים להפיק את המירב מתוכנית הלימודים.

מטרות התכנית

- להרחיב ולהעמיק את הידע במגוון הנושאים הקשורים במצבי חירום ואסון
 - להעמיק המחקר בתחום רפואת החירום ותפקידיה במצבי שגרה ואסון.
 - להכשיר דור של חוקרים, ולרכז מחקר אקדמי בתחום ההפגעות וההתמודדות
 - להכשיר עתודה ללימודי תואר שלישי בתחום.
- לתת בידי העוסקים בתחום רפואת החירום כלים להתמודדות עם הטווח הנרחב של המצבים והצרכים העלולים להתעורר במצבי חירום ואסון.
- להפוך למרכז מצויינות ומקור מידע לאומי ובינלאומי בתחום היערכות רפואית להתמודדות עם מצבי אסון תוך שיתוף פעולה עם מרכזי מחקר ואוניברסיטאות בעולם העוסקים בתחום.

קהל יעד

ככלל, התוכנית מיועדת לעוסקים בתחום אשר מבקשים להרחיב את ידיעותיהם וכישוריהם בתחום רפואת החירום, האסונות, מניעת התאונות וניהול המערכות בשגרה ובחירום. התוכנית מתאימה למנהלים, לרופאים, לבוגרי החוגים לסיעוד, רפואת חירום (פאראמדיקים) ולבוגרי תואר במנהל מערכות בריאות. בנוסף יוכלו להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון הממלאים תפקידים בארגוני חירום, בתי חולים ורפואה טרום אישפוזית. פעילים בפעילות הומניטארית בארגוני סיוע מקומיים, אזוריים ובין לאומיים, נושאי תפקידים בשירותי החירום ההצלה ובארגונים המשרתים אוכלוסיות ספציפיות בעיתות חירום ואסון, מנהלים בהווה ומועמדים לתפקידי ניהול הדרכה ומחקר בתחומים אלה, כמו גם בעלי תפקידים בארגונים גדולים המעוניינים לפתח את המוכנות וההיערכות בארגונים ימצאו עניין ותועלת בתכנית.

תנאי רישום וקבלה

1. רשאים להירשם בעלי תואר בוגר אוניברסיטה המוכר על ידי המל"ג בציון ממוצע של 80 ומעלה מתחומי הבריאות, הניהול ומדעי החברה. מועמדים בעלי ממוצע של 75 ומעלה לתואר ראשון יוכלו לפנות לוועדת חריגים.
2. עדיפות תינתן לבעלי תפקידים בתחום- ארגוני החירום, מד"א, בתי החולים, צה"ל ומשרד הבריאות כמו גם חברים בארגוני סיוע הומניטארי.
3. ועדת הקבלה תדון במועמדים בעלי תואר ראשון בתחומים שונים מן המנויים לעיל ואשר אינם ממלאים תפקיד בארגוני חירום אך יתכן ומועמדים אלה יידרשו ללימודי השלמה לפני שיתקבלו כתלמידים מן המניין.
4. מועדי ההרשמה יהיו במועדים הרגילים ויסתיימו ב- 30 ביוני של כל שנה.
5. חלק מהמועמדים לתכנית יוזמנו לראיון על פי קריטריונים שתקבע ועדת הקבלה. הערה: פתיחת התוכנית מותנית במינימום של 35 מתקבלים.

משך הלימודים : שנתיים אקדמיות (4 סמסטרים, ללא סמסטר קיץ) במתכונת של יום לימודים מרוכז אחד בשבוע.

שכר הלימוד לתכנית הינו בהתאם למקובל באוניברסיטה לתואר שני .

פעילויות נוספות במסגרת הלימודים

- לאורך תכנית הלימודים ישובצו מפגשי "פאנל" אליהם יוזמנו מרצים אורחים לדיון בסוגיות רלוונטיות לפי תכנית הלימודים.
- במהלך הלימודים יתקיימו מספר סיורים לתרגילים בבתי חולים, לפיקוד העורף, לאולפן טלוויזיה ועוד. יעדי ומועדי הסיורים יפורסמו בתחילת שנת הלימודים. ההשתתפות בסיורים תהיה חובה וההגעה למקום תהיה עצמאית.
- למעוניינים בכך, במסגרת קורס בחירה בהחייאה יועבר קורס ACLS וקורס מדריכי ACLS (בעלות מופחתת אך נוספת לשכר הלימוד).

קורסי ליבה (משותפים לשני המסלולים, סה"כ 21 נק"ז)

קורסי ליבה (משותפים לשני המסלולים)

שם קורס	נק"ז	מרצה/מרכז
סוגיות וציוני דרך ברפואת חירום ואסון	3	פרופ' ערן דולב ומרצים אורחים
מערכת הבריאות בישראל ובעולם	3	פרופ' גבי בן-נון
ניהול מערכות בריאות בשגרה ובחירום	3	פרופ' אבישי גולדברג וד"ר ירון בר-דיין
התנהגות אוכלוסייה בשגרה ובחירום	3	מר חיליק סופר וד"ר גדי לובין
מוכנות למצבי חירום ואסונות	3	ד"ר ברוריה עדיני
ניהול המענה הרפואי במצבי אסון ומשבר	3	ד"ר ירון בר-דיין
חקר הפגעות ואסונות	3	ד"ר לימור אהרנסון-דניאל
יישומי מחשב	0	מתוקשב

קורסים למסלול ללא עבודת גמר

שם קורס	נק"ז	מרצה/מרכז	סוג הקורס
אבטחת איכות ברפואת חירום	3	ד"ר דגן שוורץ	חובה
תקשורת במצבי חירום ואסון רפואיים	3	מר יאיר עמיקם, גב' נועה טמיר	חובה
פרוייקט התמודדות בשגרה ובחירום	4	מרצי התכנית	חובה
כתיבה וקריאה מדעית	3	ד"ר לימור אהרנסון-דניאל	בחירה
שיטות מחקר איכותניות	3	ד"ר פאולה פדר-בוביס	בחירה
סיוע הומאניטרי	3	ד"ר דגן שוורץ	בחירה
טראומטיזציה משנית ושחיקה במצבי חירום	3	ד"ר רוני ברגר	בחירה
גיאוגרפיה ובריאות (מיפוי ואסונות)	3	ד"ר רונית פלד	בחירה
מדע וביצוע של החיאה לבבית במבוגרים	3	ד"ר דגן שוורץ	בחירה

קורסים למסלול עם עבודת גמר

כתיבה וקריאה מדעית	3	ד"ר לימור אהרנסון-דניאל
שיטות מחקר איכותניות	3	ד"ר פאולה פדר-בוביס
פרוייקט התמודדות בשגרה ובחירום (סמינר)**	0	מרצי התכנית
SPSS	1	מתוקשב
עבודת גמר	12	מרצי התכנית

מערכת הלימודים לסמסטר א' מופיעה באתר – נא חפשו בקישור מימין

* קורס זה ינתן בצורת 3 ימי עיון ש"יחתכו" את תכנית הלימודים
**דרישת נוכחות והשתתפות בשיעורים. תלמידי מסלול המחקר פטורים מהגשת עבודה סמינריונית

תיאור קצר של הקורסים

סוגיות וצינוני דרך ברפואת חירום ואסון

קורס זה מהווה קורס מבוא ורקע כללי לתואר כולו. בקורס יכירו הסטודנטים את סוגי האסונות השונים ומאפייניהם, ילמדו על אסונות "מעניינים" שהתרחשו בעולם וידונו באספקטים רחבים הקשורים במצבי חירום ואסון. בין היתר הקורס יעסוק בהיסטוריה של רפואת חירום ואסון, באתיקה במצבי חירום ואסון, בפנים השונים של התמודדות האוכלוסייה במצבי חירום ואסון, במשלחות ישראליות לסיוע באסונות בחו"ל, חוקרים יציגו מחקרים שערכו. קורס זה יתן על ידי מספר מרצים נבחרים מהארץ ומחו"ל במתכונת של ימי עיון מרוכזים שתאריכיהם יפורסמו מראש והנוכחות בהם תהיה חובה.

מערכת הבריאות בישראל ובעולם

הקורס יקנה ידע ומושגים בסיסיים על מערכת הבריאות במדינת ישראל. בקורס יושמו דגשים על התפתחותה ההיסטורית של המערכת, תוך שימת דגש על ועדת "נתניהו" וחוק ביטוח בריאות ממלכתי כרזי שינוי במערכת הבריאות. בקורס יוצגו הארגונים העיקריים המעורבים בביטוח הבריאות ובאספקת שירותי בריאות (לרבות מערכי אספקת שירותי החירום), ויונתחו דרכי המימון של המערכת ודפוסי ההתחשבות שבה, תוך שימת דגש על תהליכי קבלת החלטות ומוקדי הכוח במערכת. במסגרת הקורס גם יערכו השוואות עם מערכות בריאות במספר מדינות נבחרות בעולם.

ניהול מערכות בריאות בשגרה ובחירום

מצבי חירום ואסונות מהווים אתגר ניהולי למערכות בריאות בארץ ובעולם. התמודדות יעילה עם מצבי החירום מחייבת הכרה מעמיקה של עקרונות ניהול במצבי אסון ומשבר והפעלה יעילה של כלי ניהול ועקרונות של מנהיגות מתאימה. הקורס מיועד להעניק מושגי יסוד בתורת הניהול והיכרות עם כלי הניהול הנהוגים במערכות בריאות לניהול מצבי משבר והכרת מושגי יסוד בתורת הניהול.

התנהגות אוכלוסייה בשגרה ובחירום

הקורס יעניק ידע בסיסי בנושא הערכות אוכלוסייה לקראת מצבי חירום ובנושא התנהגות והתמודדות האוכלוסייה במצב החירום עצמו. הקורס יקנה מושגים בסיסיים מתחום החירום בכלל ומתחום התנהגות האוכלוסייה בחירום בפרט, יציג מודלים שונים להכנת האוכלוסייה ויחשוף את הסטודנטים לסביבה הארגונית המורכבת הרלוונטית למצב החירום. בקורס נבחין בין שתי רמות בסיסיות:

(1) רמת הפרט: ביטויים שונים של תגובות הדחק ועקרונות הטיפול בהם.

(2) רמת הקבוצה והארגון. למשל מוכנות האוכלוסייה, חוסנה, פינוי אוכלוסייה, המערכת השלטונית במצב חירום ועוד.

מוכנות למצבי חירום ואסונות

מצבי חירום ואסונות משפיעים על המרקם חברתי, הכלכלי, הפוליטי והאישי. התמודדות יעילה עם מצבי החירום מחייבת הכנה מוקדמת והיערכות של כלל הגופים המעורבים במתן המענה. הקורס מיועד להעניק כלים לניתוח מצבי החירום ודרכים יעילות לקידום ההיערכות והמענה.

קורס זה יתמקד בהקניית ידע אודות מצבי חירום ואסונות ובפיתוח כלים להיערכות מוקדמת והתמודדות עם אירועים אלה לרבות: הכרת סוגי מצבי החירום; האתגרים בהתמודדות עם מצבי החירום; השלכות מצבי חירום; הגופים המעורבים במתן המענה; עקרונות ההתמודדות והמענה של הגופים השונים; תחקור אירועים והפקת לקחים לשיפור המענה.

ניהול המענה הרפואי במצבי אסון ומשבר

בעשורים האחרונים התרחשו במספר מדינות בעולם מצבי חירום ומשברים, שחלקם נבעו מאסונות טבע וחלקם האחר כתוצאה ממעשי ידי אדם. ניהול המענה הרפואי היה בעל השפעה מכרעת על תוצאות האירועים ועל ההשלכות המערכתיות של יכולת המדינות להתאושש ולהמשיך להעניק שירותים חיוניים לאוכלוסייה. הקורס מיועד להעניק כלים לניהול מצבי חירום ולבניית מענה אפקטיבי. הסטודנטים יערכו היכרות עם עקרונות ניהול מערכת בריאות במצבי אסון ומשבר: היסטוריה, אסונות טבע, אסונות מעשי ידי אדם, צרכים, מענה רפואי, ניהול מערכת בריאות טרום אשפוזית, אמבולטורית ואשפוזית והסיוע הנדרש לצורך הפעלה מיטבית במצבי האסון השונים. יוקנו כלים להערכת צרכי האוכלוסייה ומערכת הבריאות ולבניית פתרונות מתאימים.

אבטחת איכות ברפואת חירום

הקורס יקנה למשתתפים מושגי יסוד ואבני דרך היסטוריות בתחום אבטחת האיכות, בתחילה בתעשייה ואח"כ ברפואה באופן כללי וברפואת החירום בפרט. מטרת הקורס לתת כלים למדידה והערכת האיכות ברפואה הדחופה, כלים לנתח כשלים ולבנות תוכניות לשיפור מתמיד ומעקב אחר האיכות.

גיאוגרפיה ובריאות (מיפוי ואסונות)

השימוש בטכניקות קרטוגרפיות לתכנון והערכה של שירותי בריאות התפתח בשנים האחרונות. לרוב ההחלטות המתקבלות במערכות הבריאות השונות יש קשר ל"מיקום הגיאוגרפי". להיבט הגיאוגרפי משמעות ייחודית בכל הקשור לניהול משאבים בעת אירועי אסון והיפגעות המונית. המודלים הגיאוגרפיים נותנים בידי מקבלי ההחלטות כלים לאספקת שירותי החרום בצורה המיטבית. מטרת הקורס היא להקנות ידע כללי וכלים מחקרניים בכל הקשור לאספקטים הגיאוגרפיים שבתכנון, ניהול והערכת שירותי בריאות בכלל ושירותי רפואת החרום בפרט.

תקשורת במצבי חירום ואסון

"תקשורת ההמונים" (המדיה) מהווה היום חלק בלתי נפרד מכל אירוע. בתקופה בה כל אזרח הוא "עיתונאי בפוטנציה", בעצם החזקתו במכשיר סלורי, שמצלם ומקליט כל דבר, הופך המחזיק במכשיר למעין כתב שטח. זאת בנוסף לאתרי האינטרנט שמוטת השליטה של הממסד עליהם היא נמוכה עד מאד, אם בכלל קיימת. בעידן כזה, של תקשורת רוויה כל כך, חובה על מקבלי החלטות, בכל ארגון ציבורי/מסחרי/ממשלתי/בטחוני/חברתי, לקחת בחשבון את התקשורת ולהתחשב בה כחלק ממקבלת החלטה. מעבר לכך, מגוון כלי התקשורת וזמינותם יכולים להוות כלי עבודה עבור מקבלי החלטות ומנהלי אירועי החירום בהנחיית האוכלוסיה המושפעת מן האירועים ובהכנת האוכלוסייה לקראת אירועי החירום השונים. מטרת הקורס להקנות לסטודנטים כלים לעבודה עם התקשורת מההיבטים

השונים: התמודדות עם התקשורת במצבי חירום ואסונות, היערכות תקשורתית למענה, להדרכה ולהסברה לציבור באירועי החירום.

חקר הפגעות ואסונות א – שיטות מחקר

הקורס יעסוק בהיבטים יחודיים למחקר בתחום ההפגעות והאסונות. יוגדרו כללי המחקר בתחום ההפגעות תוך שימת דגש על השוני בין הפגעות לבין תחלואה אחרת, יוצגו שיטות לקידוד חומרה ואבחנות, ולעיבוד ולניתוח נתוני הפגעות. ידונו מגבלות המחקר בתנאים שאינם תנאי מעבדה והשלכותיהן של מגבלות אלה על יכולת הסקת המסקנות והלקחים. מטרת הקורס להעניק לסטודנטים כלים להגדרה, לאיפיון ולחקר הפגעות ואסון הן לצורך הכרה תיאורטית של התחום הן לשם בניית יכולת לאתר ולצמצם גורמי סיכון באוכלוסיות בסיכון גבוה להפגעות והן כבסיס לשיפור מושכל של תהליכים, ארגון ומוכנות של מערך הרפואה במצבי חירום ואסון.

חקר הפגעות ואסונות ב – יישומי מחקר

בחלק זה של הקורס יסקרו סוגים שונים של אסונות, תוך הדגמת השיטות שנלמדו בחלקו הראשון של הקורס. תוצג פגיעתם האופיינית של סוגי האסונות השונים באוכלוסיה ויוצגו מחקרים המלמדים על ההשלכות הבריאותיות או הקשורות בארגון הרפואה שאסונות אלה מביאים. מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים למחקרים עדכניים בתחום הפגעות ואסון לצורך הכרה מעמיקה של התחום ולבניית בסיס ידע אשר יתן בידם כלים תכנון וביצוע מחקרים עצמאיים בעתיד.

כתיבה וקריאה מדעית

מטרת הקורס לפתח יכולת קריאה ביקורתית של ספרות מקצועית וידע כיצד לעשות שימוש במקורות בצורה נכונה כדי לחזק טענות המוצגות במחקרים וכבסיס לקבלת החלטות מושכלות. בקורס ילמדו מבנה "ניכון" של מאמר – זיהוי מילות ומשפטי מפתח, בחינת הקשר והרצף בין המבוא, המטרות, השיטות, הממצאים, הדיון והמסקנות. בחינת התאמת השיטה למטרה. השימוש בתוכן שפה ומבנה. תילמד האבחנה בין דעות לעובדות- בחינת רעיונות ותהליכי חשיבה במאמר מעבר לנתונים וממצאים. יודגשו כללי השמירה על הקונטקסט המקורי בעת ציטוט מובאות ממאמרים קודמים. הקורס מסתמך על ידע בסיסי קודם של שיטות מחקר ועקרונות בסיסיים בסטטיסטיקה ובאפידמיולוגיה.

פרוייקט התמודדות בשגרה ובחירום (סמינר שנתי)

מטרת הסמינר לאגם בתוכו את הנלמד בקורסים השונים וליישם הכישרים הנרכשים בתואר בפרוייקט מעשי. בתחילת הסמינר יינתנו מספר שיעורים כלליים בהם תנתן הדרכה מעשית לתכנון עבודה סמינריונית לאופן ביצועה ולהצגתה. הסטודנטים יתחלקו לקבוצות בנות 1-3 שותפים אשר יבצעו יחד את העבודה. תחומי הסמינר רחבים ומאפשרים לכל סטודנט לבחור בנושא המעניין אותו תוך שילוב הכלים והידע שרכש בלימודיו. הסטודנטים יקבלו הדרכה ותמיכה מסגל התכנית ביצירת קשרים בקהילה לצורך יישום תכניתם וילוו על ידי אחד ממרצי התכנית שקרוב בתחום עיסוקו לנושא הנבחר. בסיים הסמינר תוגש עבודה סמינריונית. כמו כן תוצגנה העבודות בקצרה בכיתה בעל-פה.

טראומטיזציה משנית ושחיקה בעקבות אירועי אסון

הקורס יתמקד בתיאור השפעתה של עבודת הסיוע בעיתות של משבר ואסון על עובדי החירום ועל יכולת התפקוד שלהם כתוצאה מחשיפה ישירה או עקיפה לאירועים טראומטיים. הסטודנטים ירכשו ידע על התופעות של טראומטיזציה ראשונית, טראומטיזציה משנית ושחיקה וילמדו להכיר מאפיינים פסיכו-פיזיולוגיים של כל אחת מהתופעות. במסגרת הקורס יינתנו לסטודנטים כלים לאיתור מצבים אלו ומיומנויות להתמודדות עם הקשיים הכרוכים בהם. זאת ועוד, הסטודנטים יתוודעו לגישות פרטניות וקבוצתיות למניעת טראומטיזציה משנית ושחיקה.

סיוע הומניטרי

בקורס ייסקרו היסטוריה ואבני דרך בסיוע הומניטרי. יתואר הצורך בסיוע הומניטרי, מאפייניו, פליטים וגולים, צרכים וסכנות, התורמים והמסייעים. יוצגו סוגי הארגונים השונים כגון ארגוני סיוע ממשלתיים ובלתי ממשלתיים, אירגוני סיוע של האו"ם, ארגון הצלב האדום והסהר האדום, רופאים ללא גבולות ועוד. עקרונות הערכת הצרכים, סטטנטרטים לסיוע הומניטרי- פרויקט ה Sphere. מרכיבי הסיוע בסיוע הומניטרי רפואי. סיוע הומניטרי של מדינת ישראל, שיתוף פעולה איזורי, תרגילי ניתוח צרכים ובנית תוכנית התערבות. יוקנו כלים להערכת צרכים וסכנות ולבניית פתרונות מתאימים.

שיטות מחקר איכותניות

מטרת הקורס להקנות ידע והתנסות בכלים לאיסוף וניתוח נתונים בשיטות איכותניות, וכלים לשקול את הנסיבות המחקריות המתאימות ליישום שיטות אלו. בסוף הקורס ידעו הסטודנטים לזהות מצבי מחקר המזמינים הפעלת שיטות איכותניות, לתכנן מחקר איכותני ולהעריך בצורה ביקורתית עבודות מחקר שנעשו בשיטות אלו. כן יתנסו הסטודנטים ביישום השיטות במסגרת תרגילים ודוגמאות שיוצגו בכיתה. בקורס ידונו מהות המחקר האיכותני, תהליך המחקר האיכותני, עיצוב המחקר האיכותני, השיטות הנפוצות לאיסוף נתונים במחקר האיכותני: תצפית, ראיון, חקר מקרה. ניתוח חומר איכותני – כולל ניתוח באמצעות תכנות מחשב. תוקף ומהימנות של מחקרים איכותניים ממחקרים המשלבים בין שיטות מחקר איכותניות וכמותיות.

מדע וביצוע של החיאה

הקורס יעסוק בהקניית ידע בנושאי החיאה, החל בהיבטים היסטוריים של החיאה דרך שיטות מחקריות והתפתחויות בתחום ועד ללימוד המעשי של ביצוע החיאה קרדיאלית במבוגרים והוראתה. במסגרת הקורס יינתנו שיעורים עיוניים בהיקף של 18 שעות, שיעורים מעשיים בהיקף של 18 שעות והצגת נושאים ע"י הסטודנטים ודיון בהיקף של 4 שעות.

לבירורים ניתן לפנות לאימייל: emed@medic.bgu.ac.il

שנה טובה